

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Західноукраїнського
національного університету


Оксана ДЕСЯТНЮК
«18» _____ 2024 р.



ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Бродовської Оксани Григорівни
на тему «Парадигма інклюзивної економіки в умовах глобальних
дисбалансів», подану на здобуття
наукового ступеня доктора економічних наук
за спеціальністю 08.00.02 – світове господарство та міжнародні
економічні відносини (292– міжнародні економічні відносини,
галузі знань 08 – економічні науки)**

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок з планами наукових робіт університету. Світовий порядок переживає часи глобальних дисбалансів у політичній, економічній та соціальній сферах на фоні безпрецедентних змін клімату та пандемії covid 19. Криза довіри у міжнародних відносинах загалом та економічних зокрема, призвела до повернення аргументу сили при розв'язанні конфліктів, у більшості яких застосовуються військові засоби. Втрата багатьма державами монополії на насильство зумовила появу збройних протистоянь в боротьбі за владу, існування поряд з урядами терористичних організацій, діяльність яких суттєво підриває глобальну безпеку.

Ці конфлікти несуть загрозу життю та здоров'ю населення, яке вимушено покидати свої домівки, переміщаючись у більш безпечні регіони в середині країни, або покидати її. Сьогодні у світі загалом обсяг

вимушеної міграції становить 82 млн. осіб, з них внутрішньо переміщених 48 млн., з яких 70% жінки та діти.

У більшості випадків це населення не можливо швидко включити у економічний та соціальний процеси, що несе загрозу економічних криз, посилює глобальні дисбаланси та актуалізує проблему інклюзії як нової парадигми розвитку світового господарства.

Пандемія загострила проблеми неспроможності державних служб вчасно реагувати на виклики, міжнародна спільнота не змогла швидко об'єднатися для вироблення ефективних вакцин, натомість спостерігалось бажання кожної із держав вирішувати ці проблеми окремо, що тільки погіршило загальну картину.

Дисертаційна робота виконана відповідно до планів науково-дослідних робіт Західноукраїнського національного університету у межах науково-дослідних тем, зокрема, фундаментальної держбюджетної теми: «Національна концепція екобезпеки суспільства та інклюзія циркулярної економіки в умовах пандемії» (державний реєстраційний номер 0121U109485); «Домінанти управлінського обліку в умовах диджиталізації для забезпечення економічної безпеки України у воєнний та післявоєнний періоди» (державний реєстраційний номер 0123U101580), «Сучасні мейнстріми глобального розвитку: економічні, екологічні, соціальні та військові» (Наказ ЗУНУ №384 від 30.11.2022 року); «Цивілізаційні виміри глобальних трансформацій і геоекономічні пріоритети України» (державний реєстраційний номер 0114U001079), «Концепція відбудови та зеленої реконструкції України» (державний реєстраційний номер 0124U000003).

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Мета дисертаційної роботи – обґрунтування теоретико-методологічних положень формування парадигми інклюзивної економіки

як домінантної в умовах глобальних дисбалансів та визначення на цій основі моделі та дорожньої карти імплементації її положень в Україні.

Досягнення означеної мети зумовило постановку і вирішення таких завдань:

- сформувати концептуальні засади інклюзивності населення незалежно від фізичних, фізіологічних та інших особливостей як основи для формування парадигми в умовах глобальних дисбалансів;
- уточнити понятійний апарат глобальної інклюзивної економіки для формування парадигми інклюзивної економіки;
- розробити методологію дослідження інклюзивної економіки в умовах глобальних дисбалансів;
- сформувати факторний простір економіки для виокремлення визначальних факторів забезпечення інклюзивного зростання;
- ідентифікувати ключові фактори впливу на рівень включеності населення задля розробки стратегії адаптації економічних систем до нових умов та забезпечення інклюзивного та сталого розвитку;
- розробити інтегральний показник інклюзивного розвитку країн для порівняльного аналізу визначення тенденцій та вдосконалення стратегій національного розвитку;
- виокремити ключові тенденції, що впливають на формування глобального ланцюга постачання інклюзивних закупівель;
- здійснити оцінку показників інклюзивної економіки для формування глобальної матриці найбільших та найменших абсолютних ланцюгових інклюзивних трансформацій;
- визначити інклюзивну сторону впливу прямих іноземних інвестицій на сталий розвиток економік країн для розробки пушфакторної інвестиційно-інклюзивної моделі;
- дослідити новітні глобальні інклюзивні тренди для розробки стратегій подолання глобальних викликів;

- систематизувати причини кліматичної міграції для виявлення осередків потенційних локальних загроз для інклюзивного характеру;
- дослідити можливості інклюзії біженців у світі для напрацювання відповідних пропозицій для країн світу;
- визначити передумови становлення інклюзивної економіки в Україні через застосування матриці її основних показників;
- проаналізувати сучасний стан розвитку інклюзивних факторів економіки в Україні для розробки дорожньої карти її імплементації в Україні;
- розробити модель інклюзивної економіки України в умовах сучасних глобальних дисбалансів для ефективної імплементації в Україні.

Основним методологічним підходом до проведення досліджень є формування єдиної парадигми на основі інклюзивного економічного розвитку, що ґрунтується на ідеї людиноцентризму в економічному процесі, в контексті горизонтальної справедливості, коли відсутні систематичні відмінності населення у розподілі, пов'язані із такими характеристиками, як вік, стать, дохід, місце проживання чи етнічна належність та вертикальної справедливості, коли надмірне накопичення ресурсів у певних групах перерозподіляється серед населення, наприклад, через прогресивне оподаткування. Методологічною основою дисертаційної роботи є фундаментальні положення теорій глобалізації, модернізації, незалежності, структуралізму, інституціоналізму, гетеродоксії, що відображає мейнстримівську економічну теорію та парадигмальну трансформацію наукового знання та гуманітаризму.

Для досягнення поставленої мети і вирішення визначених завдань у дисертаційній роботі використані такі методи: статистичні методи, такі як середнє значення, медіана та мода, для заповнення пропущених даних в колонках; інтерполяція для апроксимації пропущених значень на основі відомих наявних. Цей метод є ефективним у випадках, коли значення мають тренд або певний порядок; алгоритми машинного навчання для

прогнозування пропущених значень на основі інших показників у таблиці значень показників.

Метод інтерполяції із використанням ППП Matlab, який надає зручний інструментарій аналізу та візуалізації даних. Найбільш вживаними методами інтерполяції, які можуть використовуватися для екстраполяції (у нашому випадку пропущені дані) містяться як на початку, так і в кінці рядка таблиці, це – лінійна, сплайнами та модифікована кубічна інтерполяція за методом мінімуму абсолютних кубічних похідних (МАКІМА). Вибір конкретного методу залежить від відомих даних. Для проведення оцінки динаміки інклюзивного розвитку країн за період з 2012 року 2021 рік використано метод головних компонент. Такий підхід зумовлений тим, що оптимізований факторний простір і-ї країни Φ^i отриманий у вигляді нормованих значень.

Використання методів причинно-наслідкового зв'язку появи інклюзивної економіки дали змогу встановити характерні риси перспектив її розвитку в умовах глобальних дисбалансів. Вивчення нормативно-законодавчої бази та розуміння ризиків дало змогу детально охарактеризувати впровадження принципів інклюзивного розвитку. Порівняльно-правовий метод застосовано для визначення наслідків для запропонованих країн перспектив інклюзивного розвитку.

Інформаційно-фактологічною базою дисертаційної роботи є матеріали Організації економічного співробітництва та розвитку, Світового банку, Світової організації торгівлі, Міжнародного валютного фонду, Конференції ООН з торгівлі та розвитку, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Євростату, Всесвітнього економічного форуму, центру інклюзивного зростання «Mastercard», Глобального саміту з інклюзивного зростання, Організації «Global Impact Investing Network», Центру інклюзивної економіки, Рейтингової організації «S&O», USAID (Агентство США з міжнародного розвитку), матеріали аналітичних оглядів та періодичних видань, монографії вітчизняних і зарубіжних учених тощо.

Об'єктом дослідження є процеси становлення та розвитку інклюзивної економіки в умовах глобальних дисбалансів.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та прикладні засади формування стратегічних напрямів імплементації в економіці України цілісної парадигми інклюзивної економіки в умовах глобальних дисбалансів.

Формування наукової проблеми, нове вирішення якої отримано в дисертації. Дисертаційна робота спрямована на вирішення наукової проблеми щодо обґрунтування та розробки теоретико-методологічних і науково-практичних положень формування і впровадження новітніх підходів формування парадигми інклюзивної економіки у науковому дискурсі.

Інклюзивна економіка є фундаментальною для глобальних викликів нерівності, системного ризику та справедливого управління у вирішенні глобальних економічних диспропорцій. Стійкість глобальної економіки стає найвищим глобальним пріоритетом. Оскільки світ більше стає «глобальним селом», інклюзивна економіка розглядається як шлях, який має потенціал для спрямування глобалізації та прийняття рішень щодо глобального економічного управління (GEG) до більшої стійкості. Однак інклюзивна економіка має значні економічні наслідки. Якщо його краще зрозуміти, він ідеально підходить для ринкової системи, орієнтованої на прибуток. Це вимагає змін у міжнародному економічному порядку.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їхня новизна. Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні важливої науково-прикладної проблеми – обґрунтуванні парадигми інклюзивної економіки як домінуючої в умовах глобальних дисбалансів та розробленні на цій основі моделі та дорожньої карти її реалізації в Україні.

Основні положення дисертаційної роботи, що визначають її наукову новизну, полягають у такому:

вперше:

- обґрунтовано концептуальні положення сучасної парадигми інклюзивної економіки, яка реалізується на основі базових концепцій горизонтальної та вертикальної справедливості, передбачає рівний доступ населення до ресурсів та справедливого розподілу доходів, що ускладнює це в умовах глобальних дисбалансів, які породжують системні виклики, серед яких виокремлено структурні форми відчуження власності, порушення суспільного договору, збільшення нерівномірності у розподілі багатства та прогалини у можливостях. Зокрема, обґрунтовано, що парадигма інклюзивної економіки повинна стати домінантною в умовах глобальних дисбалансів, оскільки формується через новітні глобальні ризики (зростання геополітичної напруженості, більшість планети охоплена військовими конфліктами та війнами, уповільнення економічного розвитку Китаю, наростаючого фінансового стресу, фрагментарності торгівлі, зміни клімату) та їхніх наслідків (гендерного паритету та усунення економічних гендерних розривів, стимулювання інклюзії людей з інвалідністю, необхідності визнання глобальної інклюзивності робочої сили). Це одночасно формує як виклики, так і можливості для реалізації напрямів інклюзивної економіки (формування економіки інклюзивних закупівель через стійкі ланцюги постачання, інклюзивного впливу прямих іноземних інвестицій на розвиток країн, глобальні кліматичні кризи та кліматичну міграцію, глобальну інклюзивність для біженців, інклюзивні економічні можливості як ключ до відновлення у світі), що реалізуються у факторному просторі інклюзивної економіки.

- визначено основні характеристики інклюзивної економіки (участь, справедливість, зростання, стабільність та сталість, що імплементуються у матеріальному, когнітивному та реляційному вимірах та

має відображення в інклюзивному бізнесі, гендерній обізнаності і підприємстві загалом). Ідентифіковано новітні глобальні виклики інклюзії, серед яких виокремлено кліматичні кризи як причини кліматичної міграції, осередки потенційних локальних військових загроз з можливістю їх переростання у війну що відповідно матиме довгострокові наслідки для міжнародної безпеки, поглиблення нестабільності, загострення соціальних конфліктів;

- запропоновано теоретико-методологічний конструкт інклюзивної економіки через формулювання гіпотез та тестування її факторного простору із виокремленням таких чинників як рівність і соціальна справедливість; соціальна інфраструктура; підтримка малого підприємництва; навчання та професійна підготовка; участь громадян; інфраструктура та доступ до ринків; сталість і екологія. Визначено структуру факторного простору з чотирма категоріями показників (екологічні; економічні; соціальної рівності; умов проживання), яка забезпечує урахування глобальних викликів, в тому числі й таких як пандемія, зміни клімату, військові конфлікти. Аргументовано, що факторний аналіз може служити інструментом для адаптації економічних систем.

- емпірично підтверджена модель інклюзивної економіки України через факторну її оцінку. За результатами розрахунків отримано фактори інтегрального оцінювання динаміки процесів інклюзивної економіки країн, забезпечуючи врахування впливу всіх факторних ознак категорії економічних показників (f_1 – рівень викидів діоксиду вуглецю (CO₂), f_2 – рівень енергоємності первинної енергії, f_3 – відсоток загальної площі суші, які є наземною природоохоронною територією, f_6 – експорт товарів, f_7 – скоригований чистий національний дохід, f_8 – співвідношення зайнятого населення до загального, f_4 – ВВП на душу населення ПКС, f_5 – ВВП на одну зайняту особу);

- запропоновано інтегральний показник як один з елементів оцінювання динаміки інклюзивного розвитку. В процесі емпіричної перевірки ідентифіковано країни за значеннями інтегрального показника, систематизовано за групами та виявлено серед них лідерів: Канада, Швейцарія, Німеччина, Австралія та Нідерланди (інтегральний показник вище 0,7), Великобританія, Південна Корея, США, Франція, Італія та Іспанія (0,5- 0,7), Польща, Японія, Туреччина, Бразилія, Мексика та Китай (0,3-0,5), Індонезія, Україна, Саудівська Аравія та Індія (0-0,3). Запропонований інтегральний показник дозволяє адекватно оцінити стан інклюзивного розвитку країн та використовувати цей аналіз для вироблення реалістичної інклюзивної стратегії;
- розроблена дорожня карта реалізації в Україні моделі інклюзивної економіки, з виокремленням ключових напрямків, пріоритетних сфер для підтримки від міжнародних фондів та виокремленням викликів, які притаманні Україні. Ключовими сферами для її реалізації є сфера охорони здоров'я, задоволення гуманітарних потреб, водопостачання, гігієна, інтегровані інклюзивні послуги, освіта та раннє навчання. Модель інклюзивної економіки охоплює факторний простір на основі екологічних, економічних, показників соціальної рівності та умов проживання, що враховує глобальні тренди і має вплив на формування інклюзивних ланцюгів постачання, при цьому проходить окремі фази її розвитку;

удосконалено:

- концептуальне обґрунтування необхідності запровадження інклюзивних закупівель в контексті подолання системних нерівностей та формування стійких ланцюгів постачання з акцентом на векторну трансформацію якості, доступності, інновацій та стійкості, мінімізацію впливу збоїв і дефіциту, цифровізацію та згуртовану стратегію. Запропоновані підходи враховують поєднання у короткостроковій та середньостроковій перспективі адаптаційних й трансформаційних

стратегій для подолання основних збоїв, що виникають при формуванні глобального ланцюга постачання; інноваційні рішення, зокрема, блокчейн і цифрові технології дають змогу відстежувати викиди кожного компонента продукту, що робить процес прозорим для всіх учасників його створення; відстеження постімплементаційних ефектів функціонування інклюзивних ланцюгів постачання через досягнення стійкого, масштабованого впливу);

- систематизовано теоретичні аспекти впливу прямих іноземних інвестицій на сталий розвиток економіки через кластери пушфакторної інвестиційно-інклюзивної моделі, що включають продуктивність та інновації (інвестиції у промисловість та біотехнології (капіталомісткі) створюють менше робочих місць на інвестований долар США, ніж проекти виробництва одягу або у сфері охорони здоров'я (трудомісткі)); якість роботи та навички (країни, які отримують більше ПІІ, демонструють відносно менше смертельних і несмертельних травм у секторі будівництва, що підтверджує увагу іноземних транснаціональних компаній до заходів охорони здоров'я та безпеки); гендерна рівність (вплив ПІІ на гендерну рівність на робочому місці залежить від галузі та країни); декарбонізація (зелені ПІІ спрямовують у проекти з низьким рівнем викидів).

набули подальшого розвитку:

- виявлення та систематизація новітніх глобальних інклюзивних трендів в процес розробки стратегічних пріоритетів подолання викликів із врахуванням тривалих факторів ризику (геополітична напруженість; стабільно висока інфляція; зростання процентних ставок і, ймовірно, рецесія); прискорена цифрова трансформація (штучний інтелект; інтернет речей (IoT); віртуальна та доповнена реальність (VR/AR); хмарні обчислення; блокчейн і надшвидкісна мережа; протоколи (5G)), інфляція та безпека ланцюжка поставок, стійкість, виклик талантів; акцентовано увагу на подоланні проблеми поширення дитячої праці за рахунок розширення соціального захисту дітей та їх сімей з метою пом'якшення

бідності й економічної невизначеності; надання безкоштовної та якісної шкільної освіти принаймні до мінімального віку для працевлаштування;

- наукові підходи до оцінювання інклюзивної економіки у просторовому/часовому вимірах за допомогою індикаторів моніторингу та виявлення основних тенденцій: так, визначено проблемні сфери для країн світу щодо досягнення інклюзивності з акцентом на гендерну проблематику, соціальну та фінансову забезпеченість, екологічну стійкість, розкрито регіональні відмінності. Цей підхід дав змогу побудувати глобальну матрицю інклюзивних трансформацій та виявити найбільші та найменші абсолютні ланцюгові інклюзивні трансформації;

- наукові підходи до обґрунтування причин виникнення кліматичних мігрантів, можливостей економічної інклюзії біженців та повоєнного відновлення у світі з напрацюванням відповідних пропозицій стратегічного розвитку інклюзивної економіки, зокрема, акцентовано на посиленні підтримки постраждалих країн і людей шляхом ефективної мобілізації достатнього фінансування для підтримки кліматичних заходів через відбудову зруйнованих територій; сприяння справедливому переходу до екологічно стійких, зелених економік і суспільств; збільшення й урізноманітнення доступності чутливих до клімату шляхів регулярної міграції; посилення регіональних і міжнародних дій для співпраці з метою ефективного вирішення проблеми міграції;

- теоретико-організаційні підходи до імплементації моделі інклюзивної економіки в Україні, визначені передумови для цього, дало змогу сформулювати матрицю показників інклюзивної економіки, оцінити стан організаційного базису та інституційного забезпечення реалізації цієї моделі, і на цій основі запропонувати поетапні практичні кроки щодо забезпечення стійкості, відновлення та економічної інклюзії України.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Наукові положення, висновки та рекомендації обґрунтовані на належному рівні, опубліковані в періодичних наукових виданнях, апробовані на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Про належний ступінь теоретичної обґрунтованості та достовірності наукових результатів, що є у дисертації, свідчить раціонально підібрані методологічні засади дослідження і повнота опрацьованої здобувачкою інформаційної бази.

Наукове та практичне значення роботи. Наукове значення роботи полягає в обґрунтуванні концептуальних положень сучасної парадигми інклюзивної економіки, яка реалізується на основі базових концепцій горизонтальної та вертикальної справедливості, передбачає рівний доступ населення до ресурсів та справедливого розподілу доходів, що ускладнює це в умовах глобальних дисбалансів, які породжують системні виклики, серед яких виокремлено структурні форми відчуження власності, порушення суспільного договору, збільшення нерівномірності у розподілі багатства та прогалини у можливостях. Розроблено теоретико-методологічний конструкт інклюзивної економіки через формулювання гіпотез та тестування її факторного простору із виокремленням таких чинників як рівність і соціальна справедливість; соціальна інфраструктура; підтримка малого підприємництва; навчання та професійна підготовка; участь громадян; інфраструктура та доступ до ринків; сталість і екологія. Визначено структуру факторного простору з чотирма категоріями показників (екологічні; економічні; соціальної рівності; умов проживання).

Основні наукові положення та висновки дисертаційної роботи доведені до рівня конкретних методичних розроблень і прикладних рекомендацій та слугуватимуть науковим підґрунтям для подальших теоретичних, методичних і прикладних досліджень щодо формування оптимізованого факторного простору формування інклюзивної економіки

України в умовах глобальних дисбалансів. Запропоновано інтегральний показник як один з елементів оцінювання динаміки інклюзивного розвитку. В процесі емпіричної перевірки ідентифіковано країни за значеннями інтегрального показника. Запропоновані наукові підходи до оцінювання інклюзивної економіки у просторовому/часовому вимірах за допомогою індикаторів моніторингу та виявлення основних тенденцій наукові підходи до обґрунтування причин виникнення кліматичних мігрантів, можливостей економічної інклюзії біженців та повоєнного відновлення у світі з напрацюванням відповідних пропозицій стратегічного розвитку інклюзивної економіки. Практичне значення отриманих результатів полягає у розробці дорожньої карта реалізації в Україні моделі інклюзивної економіки, з виокремленими ключовими напрямками, пріоритетними сферами для підтримки від міжнародних фондів та виокремленими викликами, які притаманні Україні. Ключовими сферами для її реалізації є сфера охорони здоров'я, задоволення гуманітарних потреб, водопостачання, гігієна, інтегровані інклюзивні послуги, освіта та раннє навчання. Модель інклюзивної економіки охоплює факторний простір на основі екологічних, економічних, показників соціальної рівності та умов проживання, що враховує глобальні тренди і має вплив на формування інклюзивних ланцюгів постачання, при цьому проходить окремі фази її розвитку.

Використання результатів роботи.

Запропоновані рекомендації щодо адаптації моделі глобальної інклюзивної економіки для України враховані в рамках законотворчої діяльності та формування правової політики в різних сферах, зокрема, й в економічній сфері враховані в роботі підкомітету з питань адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу (acquis ЄС), виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції Комітету Верховної Ради України з питань

правової політики (довідка № 231016-3 від 16.10.2023 р.). Методично-прикладні рекомендації щодо адаптації моделі глобальної інклюзивної економіки для України враховані Департаментом економіки Київської обласної військової адміністрації (довідка № 638/24/01/2023 від 24.10.2023 р.). Рекомендації щодо можливості інклюзії біженців у світі для напрацювання відповідних пропозицій використані Київською обласною радою VIII скликання при оновленні Плану стратегічного розвитку області (довідка № 2285/03 від 24.10.2023 р.). Рекомендації та пропозиції щодо адаптації моделі глобальної інклюзивної економіки для України в контексті розробки дорожньої карти її імплементації враховані в рамках роботи військових адміністрацій Хмельницькою обласною військовою адміністрацією (довідка № 101/02-44-8521/2023 від 19.10.2023 р.). Пропозиції щодо актуальності та критичної необхідності імплементації парадигми глобальної інклюзивної економіки, зокрема, моделі інклюзивної економіки для біженців враховані в роботі Кам'янець-Подільської районної ради Хмельницької області (довідка № 217/01-27 від 18.10.2023 р.). Елементи стратегії інклюзивного розвитку, спрямованого на імплементацію моделі інклюзивного бізнесу в Україні враховані в роботі Товариства з обмеженою відповідальністю «Фінансова Компанія Абсолют фінанс» (довідка № 48/200923 від 20.09.2023 р.). Науково-практичні пропозиції щодо реалізації пушфакторної моделі впливу прямих іноземних інвестицій на сталий розвиток економіки були враховані в роботі ТОВ ФК «МАГНАТ» (довідка № 274/180923 від 18.09.2023 р.). Дорожня карта реалізації в Україні моделі інклюзивної економіки та запропоновані пріоритетні сфери для підтримки від міжнародних фондів враховані в роботі ТОВ «Фінансова компанія «А Фінанс» (довідка № 23/09/15/1 від 23.09.2023 р.).

Основні положення та результати дисертаційної роботи використовуються у навчальному процесі Західноукраїнського національного університету при викладанні дисциплін «Інклюзивність та

економіка спільного використання», «Інклюзивна циркулярна економіка», «Глобальна політика сталого розвитку», «Міжнародна економіка», «Глобальний декаплінг», «Новітні глобальні трансформаційні виклики економіки» (довідка № 126-31/1916 від 12.09.2023 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Всі наукові результати, висновки і пропозиції, викладені у дисертації та винесені на захист, одержано авторкою особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, в дисертації використано лише ті ідеї і положення, що є результатом особистої роботи здобувачки.

За результатами дисертаційної роботи опубліковано 30 наукову працю загальним обсягом 47,20 д. а, з яких автору належить 39,23 д. а, у тому числі: 1 одноосібну монографію; 1 публікацію у колективній монографії; 18 статей у періодичних наукових виданнях України та інших держав, з яких 5 – у виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Sciences і Scopus (Q2, Q3, Q4), 12 – у наукових фахових виданнях України, 1 публікацію – у періодичному науковому виданні іншої держави (Словенія); 11 публікацій за матеріалами міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій (1 з яких у виданні, проіндексованому базою даних Scopus).

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Наукові праці, які відображають основні наукові результати дисертації

1. Бродовська О.Г. Глобальна інклюзивна економіка в умовах новітніх трансформаційних викликів: монографія. Тернопіль, ЗУНУ, 2023. 342 с. (20,00 д. а.).

2. Бродовська О.Г., Зварич І.Я. Чому глобальна інклюзивна економіка або як не стати кліматичними біженцями : монографія. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 200 с. (особистий внесок автора: проведений

аналіз ролі кліматичних мігрантів у формуванні інклюзивної економіки) (11,60 д. а.).

3. Brodovska O.H., Krysovatyu A. I., Zvarych I.Y., Zvarych R. E. Global Social Sustainability and Inclusion: The “Voice” of Social and Environmental Imbalances. *Journal of Risk and Financial Management*. 2022. Vol. 15. P. 599 – 612. URL: <https://doi.org/10.3390/jrfm15120599> (особистий внесок автора: проаналізований взаємозв'язок між економічним зростанням і соціальною складовою) (0,41 д. а.). (Scopus, Q2).

4. Brodovska O.H., Zvarych I.Y., Krysovata L. A., Gerchakivsky S., Gerchakivska O. Energy system decarbonization & circular economy: ‘bypass’ emission hotspots. *International Journal of Energy for a Clean Environment*. 2024. № 25(2). P. 45 – 61. URL: <https://www.dl.begellhouse.com/journals/6d18a859536a7b02,4d4555c14c053b0a,4b3f9ad4646968b3.html> (особистий внесок автора: проаналізовані ефекти впливу соціально-інклюзивних індикаторів на формування «хотспотс» викидів) (0,45 д. а.). (Scopus, Q2).

5. Brodovska O.H., Osaulenko O., Zvarych I.Y., Krysovatyu A. I., Reznikova N., Krysovatyu I. A. Complementary approach to the analysis of countries' participation in global production networks. *Statistical Journal of the IAOS*. 2023. № 39 (3). P. 649 – 658. DOI: 10.3233/SJI-220094 (особистий внесок автора: проаналізовано змінні тренди формування сучасних ланцюгів постачання з акцентом на інклюзію) (0,37 д. а.). (Scopus, Q3).

6. Brodovska O., Krysovatyu A., Zvarych I., Shevchenko I., Krasnorutskyu O. Development of Inclusive Economy as the Basis of Economic Growth of the Global Economy. *TEM Journal*. 2023. Volume 12. Issue 2. P. 936 – 947. DOI: 10.18421/TEM122-40 (особистий внесок автора: обґрунтовано базові принципи та фактори формування інклюзивної економіки в умовах сучасних глобальних дисбалансів) (0,36 д. а.). (Scopus, Q3)

7. Brodovska O.H., Zvarych I.Y., Shevchenko, I., Lyubokhynets, L., Bril, M. Anti-fragility in the global economy as an indicator of economic

development. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2023. № 6(53). С. 274 – 286. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.53.2023.4203> (особистий внесок автора: проаналізовані індикатори економічного розвитку в антикрихкості глобальної економіки) (0,25 д. а.). (Scopus, WoS).

8. Brodovska O.H., Zvarych I.Y., Demin Zhong. Analysis on the business model of waste market-oriented operation and management in China's JX region based on the perspective of circular economy. *Economics of Development*. 2022. № 4. P. 37 – 47 (особистий внесок автора: досліджено та проаналізовано характеристики, поточну ситуацію та стратегічне середовище функціонування ринку відходів за допомогою методу системного аналізу) (0,43 д. а.).

9. Brodovska O.H., Zvarych I.Y., Demin Zhong, Xin Ye. Global economic decoupling: case of China. *Журнал Європейської економіки*. 2022. Том 21. № 3. С. 323 – 342 (особистий внесок автора: досліджено взаємозв'язок між глобальною соціальною стійкістю та інтеграцією) (0,36 д. а.).

10. Brodovska O.H., Ye Jianfu, Zvarych I.Y. China's choice of sectors for investment in the “belt and road” in the post-epidemic era. *Вісник Маріупольського державного університету. Сер.: Економіка*. 2023. Вип. 25. С.15 – 23. DOI 10.34079/2226-2822-2023-13-25-15-23 (особистий внесок автора: позиціонована роль інвестування для інклюзивних бізнес-моделей) (0,25 д. а.).

11. Бродовська О.Г., Панасюк В.М. Фінансова політика небанківської фінансової установи: сутність та порядок формування. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 32. С. 175 – 183. Режим доступу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/28.pdf. (особистий внесок автора: відображений порядок формування фінансова політика небанківської фінансової установи) (0,32 д. а.).

12. Бродовська О.Г., Зварич І.Я. Глобальні кліматичні кризи та кліматична міграція. *Причорноморські економічні студії*. 2023. Вип. 79. С. 157 – 165. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.79-24> (особистий внесок автора: проаналізовані кліматичні кризи та їх тенденції) (0,55 д. а.).

13. Бродовська О.Г., Зварич І.Я., Кравчук Д. Інклюзивна сторона впливу прямих іноземних інвестицій на сталий розвиток економіки. *Інклюзія і суспільство*. 2023. № 1. С. 13 – 23. DOI: <https://doi.org/10.32782/2787-5137-2023-1-2> (особистий внесок автора: проаналізовано вплив ПІІ на зайнятість населення по галузях економіки) (0,27 д. а.).

14. Brodovska O.H., Zvarych I.Y. Global trends of modern inclusive economy. *AGORA International Journal of Economical Sciences*. 2023. № 1. С. 145 – 153. URL: <http://univagora.ro/jour/index.php/aijes> ISSN 2067-3310 (особистий внесок автора: охарактеризовані новітні тренди формування інклюзивної економіки) (0,17 д. а.).

15. Бродовська О.Г., Матусяк С., Зварич І.Я. Електромобілізація в Західній Європі: причини та наслідки в залежності від політики стимулювання різних країн. *Економічний простір*. 2023. № 186. С. 62 – 69. (особистий внесок автора: обґрунтовано вплив електромобілізації на формування інклюзивної політики) (0,35 д. а.).

16. Бродовська О.Г., Шишковський А. Ключові аспекти та пріоритети повоєнного розвитку для України. *Інноваційна економіка*. 2023. № 2. С. 116 – 124. (особистий внесок автора: обґрунтовано роль інклюзії у повоєнному розвитку України) (0,57 д. а.).

17. Brodovska O.H., Chi Juxiang. The Effect of Village Headman's Level of Education on Farmers' Income: Empirical Study Based on CFPS. *Журнал європейської економіки*. 2023. Том 22. № 3 (86). С. 415 – 429. (особистий внесок автора: проаналізовані економічні індикатори для інтегрального показника) (0,35 д. а.).

18. Бродовська О.Г., Зварич І.Я. Детермінанти формування інклюзивної економіки країн Близького Сходу та її соціально-економічні наслідки. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 2. С. 291 – 300. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.02.291> (особистий внесок автора: встановлені детермінанти формування інклюзивної економіки) (0,60 д. а.).

19. Бродовська О.Г., Драпак Т.І. Довіра як базовий принцип інклюзивної економіки: аналіз концептуальних та методичних підходів. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. № 1(10). С. 108–111. DOI: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/300/286> (особистий внесок автора: обґрунтовані базові постулати формування інклюзивної економіки) (0,25 д. а.).

20. Brodovska O. H., Berkoa A., Andrunyka V., Chyrunb L., Sorokovskyu M., Oborskaa O., Oryshchyna O., Luchkevychc M. The Content Analysis Method for the Information Resources Formation in Electronic Content Commerce Systems. COLINS-2021: 5th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems (April 22-23, 2021, Kharkiv, Ukraine). (*індексується в наукометричній базі Scopus*). (особистий внесок автора: проаналізовані методи формування е-контенту в комерційних системах) (0,20 д. а.).

21. Бродовська О. Г., Зварич І. Я., Кравчук Д. Стале фінансування та сталі інвестиції «який світ залишать мої інвестиції моїм спадкоємцям». *Сучасні перетворення міжнародного бізнесу*: Матер. VI Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 25 квітня 2023 р.) Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2023. С. 144 – 146 (особистий внесок автора: обґрунтовано базові елементи сталого фінансування та сталих інвестицій) (0,11 д. а.).

22. Бродовська О. Г., Зварич І. Я. Інклюзивність глобальної торгівлі як «must be» в умовах криз. *Інноваційні процеси економічного і соціально-культурного розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід*: Тези доповідей XVI міжн. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 28-29 березня 2023

p.) Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 41 – 42. (особистий внесок автора: проаналізована роль інклюзивності у міжнародній торгівлі) (0,11 д. а.).

23. Brodovska O. H., Keguan Xue. Constructing a reasonable trade system of recyclable resources. *Інноваційні процеси економічного і соціально-культурного розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід*: Тези доповідей XVI міжн. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 28-29 березня 2023 р.) Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 62 – 63. (особистий внесок автора: проаналізовані інноваційні процеси економічного і соціально-культурного розвитку) (0,12 д. а.).

24. Бродовська О. Г., Зварич І. Я. Економічна інституціоналізація глобальної інклюзивності добробуту людей. *Міжнародна економіка в умовах кліматичних змін: пандемічний та пост пандемічний період*: Збірник тез доповідей II міжн. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 27 квітня 2023 р.) Тернопіль, 2023. С. 20 – 22. (особистий внесок автора: проаналізовані інституціональні основи імплементації глобальної інклюзивності) (0,12 д. а.).

25. Бродовська О. Г., Зварич І. Я. Інклюзивна безбар'єрність і не тільки. *Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації*: збірник тез доповідей XX міжн. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 19 травня 2023 р.) Тернопіль, 2023. С. 23 – 26. (особистий внесок автора: відображені принципи інклюзивної безбар'єрності) (0,08 д. а.).

26. Бродовська О.Г., Драпак Т.І. Стратегія сталого фінансування для підприємств на шляху до справедливої та інклюзивної зеленої економіки. *Бізнес-аналітика: моделі, інструменти та технології* : V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 5-6 березня 2024 р.) К.: НАУ, 2024. С. 180 – 184 (особистий внесок автора: відображені принципи сталого фінансування на шляху до інклюзивної економіки) (0,10 д. а.)

27. Бродовська О.Г., Драпак Т.І. Інклюзивне економічне зростання: взаємозв'язок між енергетикою та ефективністю управління в

контексті європейської перспективи. *European perspective: міждисциплінарний дискурс у контексті сучасних викликів і можливостей*: збірн. тез доп. VI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 29 лютого 2024 р.). / Заг. ред. та упорядк.: Цимбалюк І. О. – Луцьк : Вежа-Друк, 2024. С. 89 – 92 (особистий внесок автора: проаналізоване інклюзивне економічне зростання) (0,10 д. а.).

28. Бродовська О.Г., Драпак Т.І. Політика, практики та виклики цифрової фінансової інклюзії для сталого розвитку: приклад економіки, що розвивається. *Цифрова економіка і сталий розвиток: новітні тенденції у фінансах, обліку, менеджменті та соціально-поведінкових науках*: збірн. матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Берегове, 26-27 березня 2024 р.). Берегове: ЗУІ ім. Ф. Ракоці II, 2024. С. 273 – 275 (особистий внесок автора: проаналізовані виклики цифрової фінансової інклюзії для сталого розвитку) (0,10 д. а.).

29. Бродовська О.Г., Драпак Т.І., Корнієнко Д.Б. Трансформація економічного розвитку з екологічним баченням: зусилля щодо сталого та всеосяжного зростання. *Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі*: збірн. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 7 березня 2024 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2024. Ч. 2. С. 18 – 19. (особистий внесок автора: проаналізовані екологічні фактори формування моделі інклюзивної економіки) (0,10 д. а.).

30. Бродовська О.Г., Драпак Т.І., Корнієнко Д.Б., Баб'яр В.П. Побудова кращого майбутнього за допомогою стійких інвестицій: висновки нещодавніх досліджень. *Нотатки сучасної науки*. 2024. № 14. С. 12 – 13. (особистий внесок автора: проаналізовані принципи застосування стійких інвестицій) (0,05 д. а.)

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень антиплагіатної системи Unicheck Similarity Report. За результатами перевірки, виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що

дисертаційна робота Бродовської Оксани Григорівни на тему «Парадигма інклюзивної економіки в умовах глобальних дисбалансів» відповідає принципам **академічної доброчесності**.

Апробація матеріалів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи пройшли апробацію на міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, зокрема: COLINS-2021: 5th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems (April 22-23, 2021, Kharkiv, Ukraine), Міжнародна наукова конференція «Трансформаційні процеси в Україні після російсько-української війни: міждисциплінарні оцінки», яка відбудеться 24-25 листопада 2022 р. в м. Київ Сучасні перетворення міжнародного бізнесу. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (25 квітня 2023 року, м. Харків) 2023., Інноваційні процеси економічного та соціально-культурного розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід XVI Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів. Тернопіль: ЗУНУ, 2023, II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (27 квітня, 2023 р.), XX Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (Тернопіль, 2023 р.), V міжнародна науково-практична конференція «Бізнес-аналітика: моделі, інструменти та технології» (Київ, 5-6 березня 2024 р.), V міжнародна науково-практична конференція «european perspective: міждисциплінарний дискурс в контексті сучасних викликів і можливостей» в рамках Програми «TOGETHER UNITED: науковці проти війни» Волинський національний університет імені Лесі Українки (29 лютого 2024 р. у м. Луцьк), IV Міжнародна науково-практична конференція, присвячена «Дням Ракоці» Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці II (м. Берегове, 26-27 березня 2024 р.), міжнародна науково-практична конференція «Перспективи розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в Україні та світі» (Полтава, 7 березня 2024 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації. Зміст дисертації відповідає визначеним завданням дослідження, розкриває тему роботи і свідчить про її цілісність і завершеність. Дисертація написана діловою українською мовою, у ній простежується авторський стиль, матеріал викладено грамотно з використанням наукової фахової термінології.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту. Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових публікаціях, а також відповідність дисертації вимогам пунктів 7, 8, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, фаховий семінар рекомендує дисертаційну роботу Бродовської Оксани Григорівни на тему «Парадигма інклюзивної економіки в умовах глобальних дисбалансів», яка подана на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук та відповідає паспорту спеціальності 08.00.02 – світове господарство та міжнародні економічні відносини (292 – міжнародні економічні відносини), прийняти до розгляду в спеціалізовану вчену раду Д 58.082.01 Західноукраїнського національного університету.

Рекомендація дисертації спеціалізованій вченій раді. У результаті розгляду дисертації Бродовської Оксани Григорівни на тему «Парадигма інклюзивної економіки в умовах глобальних дисбалансів» та повноти публікацій основних результатів дослідження

Ухвалили:

Рекомендувати спеціалізованій вченій раді Д 58.082.01
Західноукраїнського національного університету прийняти дисертаційну
роботу до розгляду.

Рецензенти:

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародної економіки
Західноукраїнського
національного університету

Марія ЛИЗУН

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародного права та
міграційної політики
Західноукраїнського
національного університету

Костянтин ФЛІССАК

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародної економіки
Західноукраїнського
національного університету

Євген САВЕЛЬЄВ